

POSTANOWIENIE

Dnia 19 stycznia 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Adam Tomczyński

Protokolant starszy sekretarz sądowy Anna Tarasiuk

po rozpoznaniu na posiedzeniu w dniu 19 stycznia 2021 r.

wniosku pełniącego funkcję Prokuratora Okręgowego w L. S. K. z 25 listopada 2020 r., sygn. akt PO II Ds.(...)

w przedmiocie podjęcia uchwały zezwalającej na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej S. E. – prokuratora Prokuratury Rejonowej w K., za to że:

I. w okresie od lipca 2014 r. do 10.04.2016 r., w K., rejonu (...), woj. (...), pełniąc funkcję prezesa zarządu reprezentującego (...) „P.” (...), działając wspólnie i w porozumieniu z inną ustaloną osobą, co do której postępowanie zostało prawomocnie zakończone, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej przez w/w podmiot w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, posługując się nierzetelnymi dowodami księgowymi w postaci:

1) wystawionych przez G. Z. oraz B. Z., prowadzącą działalność gospodarczą pod firmą „B.” (...), nierzetelnych faktur VAT na okoliczność rzekomej sprzedaży usług prezentacji multimedialnych w Internecie na rzecz (...) „P.” (...). o nr:

- (...)1/07/2014/VAT z dnia 2 lipca 2014 r. na kwotę brutto 61.499,39 zł, netto 49.999,50 zł, podatek VAT w wysokości 11.489,89 zł,
- (...)2/07/2014/VAT z dnia 7 lipca 2014 r. na kwotę brutto 27.028,94 zł, netto 21.974,75 zł, podatek VAT w wysokości 5.054,19 zł,
- (...)4/07/2014/VAT z dnia 15 lipca 2014 r. na kwotę brutto 34.439,69 zł , netto 27.999,75 zł, podatek VAT w wysokości 6.439,94 zł,
- (...)1/09/2014/VAT z dnia 3 września 2014 r. na kwotę brutto 62.728,77zł, netto 50.999,00 zł, podatek VAT w wysokości 11.729,77 zł,
- (...)3/09/2014/VAT z dnia 8 września 2014 r. na kwotę brutto 61.252,77zł, netto 49.799,00 zł, podatek VAT w wysokości 11.453,77 zł,

- (...)1/02/2015/VAT z dnia 12 lutego 2014 r. na kwotę brutto 45.662,83 zł, netto 37.124,25 zł, podatek VAT w wysokości 8.538,58 zł,
 - (...)2/02/2015/VAT z dnia 18 lutego 2015 r. na kwotę brutto 35.939,86 zł, netto 29.219,40 zł, podatek VAT w wysokości 6.720,46 zł,
 - (...)3/02/2015/VAT z dnia 24 lutego 2015 r. na kwotę brutto 47.600,08 zł, netto 38.699,25 zł, podatek VAT w wysokości 8.900,83 zł,
- 2) wystawionych przez R. B. prezesa zarządu spółki (...) „P.” S.A. w K. na rzecz (...) „P.” (...) i poświadczających nieprawdę faktur VAT na okoliczność rzekomo świadczonych usług reklamowych i organizacji meczów koszykarskich o nr:
- 3/(...)/FVS z dnia 12 listopada 2014 r. o wartości 107.010,00 zł brutto oraz podatek VAT w kwocie 20.010,00 zł,
 - 8/(...)/FVS z dnia 12 grudnia 2014 r. o wartości 67.650,00 zł brutto oraz podatek VAT w kwocie 12.650,00 zł,
 - 9/(...)/FVS z dnia 20 grudnia 2014 r. o wartości 67.650,00 zł brutto oraz podatek VAT w kwocie 12.650,00 zł,
 - 4/(...)/FVS z dnia 31 marca 2015 r. o wartości 9.840,00 zł brutto oraz podatek VAT w kwocie 1.840,00 zł,
- 3) a także pomimo obowiązku sporządzenia korekty deklaracji PIT-7 podatku od towarów i usług, celem rzetelnego ujawnienia ustalonych przychodów ze sprzedaży rzeczywiście świadczonych przez (...) „P.” (...) usług sponsorskich i reklamowych na podstawie niżej wymienionych faktur na rzecz:
- X. S.A. z dnia 4 listopada 2014 r. o nr 1/(...) o wartości netto 100.000,00 zł i podatek VAT w kwocie 23.000,00 zł,
 - Y. z dnia 4 listopada 2014 r. o nr 2/(...) o wartości netto 3.000,00 zł i podatek VAT w kwocie 690,00 zł,
 - Z. z dnia 4 listopada 2014 r. o nr 5/(...) o wartości netto 3.000,00 zł i podatek VAT w kwocie 690,00 zł,
 - D. Sp. z o.o. z dnia 4 listopada 2014 r. o nr 6/(...) o wartości netto 3.000,00 zł i podatek VAT w kwocie 690,00 zł,
 - A. Sp. z o.o. z dnia 4 listopada 2014 r. o nr 7/(...) o wartości netto 3.000,00 zł i podatek VAT w kwocie 690,00 zł oraz

- T. Sp. z o.o. z dnia 4 listopada 2014 r. o nr 7/(...) o wartości netto 3.000,00 zł i podatek VAT w kwocie 690,00 zł,
- tj. o łącznej wartości netto 114.500zł i podatku VAT w kwocie 26.335zł, zaniechał sporządzenia wymaganej korekty i uiszczenia należnego podatku.
- a nadto doprowadził do podania nieprawdy w zeznaniu rocznym CIT-8 o wysokości osiągniętego dochodu przez podatnika podatku dochodowego od osób prawnych złożonym w Urzędzie Skarbowym w K., w ten sposób, że wykazał przychody w innej wysokości aniżeli wynikające z księgi rachunkowej, a nadto, na skutek nierzetelnie prowadzonej księgi rachunkowej, poprzez posłużenie się nierzetelnymi lub nie ujawnienie w rejestrze sprzedaży VAT wymienionych w pkt 1-3 faktur VAT i poprzez nie uwzględnienie przychodu wynikającego z organizacji przez w/w podmiot meczów rozgrywanych przez (...) „P.” S.A. z/s w K. w sezonie 2014/2015 w dniach: 11.10.2014 r., 25.10.2014 r., 6.12.2014 r., 20.12.2014 r., 17.01.2015 r. oraz 1.02.2015 r. na łączną kwotę 56.235,75 zł, a nadto zaewidencjonował poświadczające nieprawdę faktury wystawione przez w/w podmiot na rzecz (...) „P.” S.A. (...) za rzekomo świadczone usługi reklamowe o nr:
 - 12/(...) z dnia 8 grudnia 2014 r. na kwotę 17.000,00 zł netto,
 - 13/(...) z dnia 23 grudnia 2014 r. na kwotę 8.200,00 zł netto,
 - 14/(...) z dnia 29 grudnia 2014 r. na kwotę 1.886,00 zł netto,
 a koszty uzyskania przychodu wynikające z faktur dokumentujących zakupy (...) „P.” S.A. (...) o nr:
 - 1(...)/2014 z dnia 17 października 2014 r. opiewającej na kwotę 1.565,84 zł, netto z tytułu zakupu terakoty do wyposażenia mieszkania zawodnika,
 - FV(...)/2014 z dnia 10 października 2014 r. opiewającej na kwotę 200,00 zł, netto z tytułu zakupu lustra,
 - FV(...) z dnia 23 października 2014 r. opiewającej na kwotę 48,70 zł, netto z tytułu zakupu koszuli,
 - (...)T/2014 z dnia 26 listopada 2014 r. opiewającej na kwotę 1.418,70 zł, netto z tytułu zakupu pralki i zamrażalki do mieszkań zawodników,
 - (...)7/2014 z dnia 10 grudnia 2014 r. opiewającej na kwotę 200,98 zł, netto z tytułu zakupu koszuli i nadruku,

- (...)1 z dnia 27 grudnia 2014 r. opiewającej na kwotę 266,20 zł, netto z tytułu zakupu ubrań sportowych,
 - (...)0/2014 z dnia 17 września 2014 r. opiewającej na kwotę 497,02 zł z tytułu zakupu telewizorów do mieszkań zawodników,
 - (...)9/2015 z dnia 2 lutego 2015 r. opiewającej na kwotę 177,42 zł, netto z tytułu zakupu artykułów medycznych,
 - F/10455141/03/15 z dnia 3 marca 2015 r. opiewającej na kwotę 56,63 zł, netto z tytułu usług telekomunikacyjnych – opłaty za telefon zawodnika,
 - 422/ST/(...) z dnia 24 marca 2015 r. opiewającej na kwotę 136,59 zł, netto z tytułu zakupu stroju i torby,
 - 4/(...)/FVS opiewającej na kwotę 8.000,00 zł, netto z tytułu usług w zakresie reklamy drużyn młodzieżowych,
- a także nie uwzględnił kosztu kwoty podatku naliczonego od nabycia towarów i usług, z tytułu których podatnikowi nie przysługiwało prawo do obniżenia podatku za rok 2014 i 2015 w łącznej kwocie 12.576,50 zł, skutkiem powyższego:
- niezasadnie doprowadził do ujęcia w rejestrach zakupów lub nie ujęcia w rejestrach sprzedaży (...) „P.” w K. w/w dowodów księgowych oraz w rozliczeniach deklaracji podatku od towarów i usług za III i IV kwartał 2014 r. oraz I i II kwartał 2015 r. z Urzędem Skarbowym w K., czym doprowadził do złożenia w tym urzędzie deklaracji VAT zawierających nieprawdę na powyższe okoliczności, skutkiem czego w składanych deklaracjach podatkowych VAT-7 zaniżono i narażono na uszczuplenie podatek należny od towarów i usług na łączną kwotę 205.254,00 zł,
 - w prowadzonych urządzeniach księgowych oraz składanych na ich podstawie deklaracjach rocznych na podatek dochodowy od osób prawnych, tj. (...) „P.” w K. do Urzędu Skarbowego w K. zawyżał koszty uzyskania przychodów o wydatki w łącznej wysokości 461.826,86 zł, które kosztów takich nie stanowiły, na skutek czego zaniżył podstawę opodatkowania za powyższe okresy o łączną kwotę 369.356,00 zł, czym uszczuplił i naraził na uszczuplenie podatek dochodowy od osób prawnych od (...) „P.” (...) za rok 2014 w kwocie 86.465,00 zł oraz za rok 2015 i lata kolejne w kwocie 14.429,00 zł,

- skutkiem czego uszczuplił i naraził na uszczuplenie zobowiązania publicznoprawne w podatku od towarów i usług oraz podatku dochodowym od osób prawnych wobec (...) „P.” w K. za powyższe okresy w łącznej kwocie 306.148,00 (słownie: trzysta sześć tysięcy sto czterdzieści osiem złotych),

tj. o przestępstwo skarbowe z art. 56 § 1 i § 2 kks i art. 62 § 2 kks w brzmieniu przed dniem 1.01.2017 r. w związku z art. 61 § 1 kks przy zastosowaniu art. 7 § 1 kks i art. 6 § 2 kks i art. 9 § 3 kks w związku z art. 8 § 1 kks.

II. w okresie od 2.07.2014 r. do 10.04.2016 r., w K., woj. (...), pełniąc funkcję prezesa zarządu reprezentującego (...) „P.” (...), działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej przez w/w podmiot w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, wspólnie i w porozumieniu z inną osobą, co do której postępowanie zostało prawomocnie zakończone, udzielił pomocnictwa do wystawienia przez prowadzącą działalność gospodarczą pod firmą „B.” B. Z. oraz G. Z. na rzecz (...) „P.” (...) poświadczających nieprawdę faktur VAT, których przedmiotem była rzekoma sprzedaż prezentacji multimedialnych na podstawie n/w nierzetelnych faktur o nr:

- (...)1/07/2014/VAT z dnia 2 lipca 2014 r. na kwotę brutto 61.499,39 zł, netto 49.999,50 zł, podatek VAT w wysokości 11.489,89 zł,

- (...)2/07/2014/VAT z dnia 7 lipca 2014 r. na kwotę brutto 27.028,94 zł, netto 21.974,75 zł, podatek VAT w wysokości 5.054,19 zł,

- (...)4/07/2014/VAT z dnia 15 lipca 2014 r. na kwotę brutto 34.439,69 zł, netto 27.999,75 zł, podatek VAT w wysokości 6.439,94 zł,

- (...)1/09/2014/VAT z dnia 3 września 2014 r. na kwotę brutto 62.728,77 zł, netto 50.999,00 zł, podatek VAT w wysokości 11.729,77 zł,

- (...)3/09/2014/VAT z dnia 3 września 2014 r. na kwotę brutto 61.252,77 zł, netto 49.799,00 zł, podatek VAT w wysokości 11.453,77 zł,

- (...)1/02/2015/VAT z dnia 12 lutego 2015 r. na kwotę brutto 45.662,83 zł, netto 37.124,25 zł, podatek VAT w wysokości 8.538,58 zł,

- (...)2/02/2015/VAT z dnia 18 lutego 2015 r. na kwotę brutto 35.939,86 zł, netto 29.219,40 zł, podatek VAT w wysokości 6.720,46 zł,

- (...)3/02/2015/VAT z dnia 24 lutego 2015 r. na kwotę brutto 47.600,08 zł, netto 38.699,25 zł, podatek VAT w wysokości 8.900,83 zł,

oraz udzielił pełnomocnictwa do wystawienia przez R. B., pełniącego funkcję prezesa zarządu spółki (...) „P.” S.A. w K. poświadczających nieprawdę faktur VAT na rzecz (...) „P.” (...), których przedmiotem była rzekoma sprzedaż usług reklamowych na podstawie n/w faktur o nr:

- 3/(...)/FVS z dnia 12 listopada 2014 r. o wartości 107.010,00 zł, brutto, wartość netto 87.000,00 zł oraz podatek VAT 20.010,00 zł,
- 8/(...)/FVS z dnia 12 grudnia 2014 r. o wartości 67.650,00 zł, brutto, wartość netto 55.000,00 zł oraz podatek VAT 12.650,00 zł,
- 9/(...)/FVS z dnia 20 grudnia 2014 r. o wartości 67.650,00 zł, brutto, wartość netto 55.000,00 zł oraz podatek VAT 12.650,00 zł,
- 4/(...)/FVS z dnia 31 marca 2015 r. o wartości 9.840,00 zł, brutto, wartość netto 8.000,00 zł oraz podatek VAT 1.840,00 zł,

w ten sposób, iż przekazał w/w dane niezbędne dla wystawienia w/w dowodów księgowych oraz posłużył się nimi poprzez ujęcie ich w rejestrach zakupu/sprzedaży (...) „P.” (...) oraz w rozliczeniach deklaracji podatku od towarów i usług za III i IV kwartał 2014 r. oraz I i II kwartał 2015 r. oraz podatku dochodowego od osób prawnych za lata 2014 i 2015 z Urzędem Skarbowym w K., tj. o przestępstwo z art. 18 § 3 kk w związku z art. 271 § 1 kk i art. 273 kk w związku z art. 11 § 2 kk w związku z art. 12 § 1 kk w związku z art. 8 § 1 kks.

na podstawie art. 17 § 1 pkt 11 kpk w związku z art. 171 pkt 1 oraz art. 93 § 4 ustawy z 28 stycznia 2016 r. – Prawo o prokuraturze (Dz.U. 2019.740 t.j. ze zm.)

postanowił:

1. umorzyć postępowanie;
2. kosztami postępowania obciążyć Skarb Państwa.

UZASADNIENIE

W dniu 2 listopada 2020 r. S. K. – pełniący funkcję Prokuratora Okręgowego w L. skierował do Sądu Najwyższego Izby Dyscyplinarnej wnioski w sprawie o sygn. PO II Ds.(...) o zezwolenie na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej prokuratora Prokuratury Rejonowej w K. – S. E., za przestępstwa opisane w komparcji niniejszego postanowienia.

Wyrokiem Sądu Najwyższego z 18.02.2020 r. w sprawie o sygn. I DSK 11/19 prok. S. E. na podstawie art. 170 § 1 w zw. z art. 142 § 1 pkt 5 Prawa o prokuraturze w związku z uznaniem winnym popełnienia przewinień dyscyplinarnych z art. 137 § 1 wspomnianej ustawy, został nieprawomocnie

ukarany karą łączną wydalenia ze służby prokuratorskiej. Skutkiem wniesienia środka zaskarżenia orzeczenie powyższe jest nieprawomocne.

W toku postępowania Sąd zobowiązał zarządzeniem z 14 grudnia 2020 r. wnioskodawcę do wyjaśnienia treści pkt I wniosku, co zostało dokonane w odpowiedzi na zarządzenie z 4 stycznia 2021 r.

W piśmie Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego Prokuratora Generalnego dla (...) okręgu regionalnego z 28 grudnia 2020 r. do Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego Prokuratora Generalnego dla (...) okręgu regionalnego wskazano, że z ustaleń dokonanych w toku postępowania dyscyplinarnego o sygn. RP IV RD (...) wynika, że wyrokiem z 7 grudnia 2020 r., sygn. V Ka (...) Sąd Okręgowy w Ł. utrzymał, co do zasady, w mocy wyrok Sądu Rejonowego w Ł. z 4 maja 2019 r., sygn. IV K (...)skazujący prok. S. E. za umyślne przestępstwo ścigane z oskarżenia publicznego.

Powyższe pismo przesłano według właściwości do wiadomości Sądu Najwyższego Izby Dyscyplinarnej w sprawie o sygn. akt I DO 60/20. Na tej podstawie Przewodnicząca Wydziału Pierwszego wystąpiła o przesłanie wymienionych wyroków oraz o ustosunkowanie się Prokuratora Krajowego: czy w świetle tych orzeczeń stosunek służbowy prok. S. E. wygaś. Odpowiadając na powyższe dyrektor Biura Kadr Prokuratury Krajowej pismem z 31 grudnia 2020 r. poinformował, iż stosunek służbowy S. E. wygaś z mocy prawa z dniem 7 grudnia 2020 r.

Sąd Najwyższy zważył co następuje:

Postępowanie w sprawie wywołanej wnioskiem Prokuratora Okręgowego w Ł. z 22 listopada 2020 r., wobec utraty przez faktycznie obwinionego statusu prokuratora, podlega umorzeniu, gdyż osoba ta nie korzysta już z immunitetu formalnego, albowiem utraciła stanowisko prokuratora w trybie, o którym mowa w art. 93 § 1 Prawa o prokuraturze.

Instytucja immunitetu zawodowego prokuratorów jest ściśle powiązana z zadaniami, jakie osoby piastujące te funkcje pełnią w wymiarze sprawiedliwości. Z

tego powodu żadne inne względy nie uzasadniają naruszenia konstytucyjnej zasady równości wobec prawa, o której mowa w art. 32 ust. 1 zdanie pierwsze Konstytucji RP. Tym samym osoba, która utraciła stanowisko prokuratora na skutek orzeczenia sądowego nie korzysta z dodatkowej ochrony prawnej. Ustaje zarazem przeszkoda procesowa w postaci wymogu uzyskania zgody właściwego organu na pociągnięcie jej do odpowiedzialności karnej.

Sąd Rejonowy w Ł. wyrokiem z 4 maja 2019 r., sygn. IV K (...) uznał prok. S. E. za winnego m.in. dopuszczenia się przestępstwa sprzedajności (art. 228 § 1 kk w zw. z art. 12 kk) i w związku z tym przestępstwem orzekł również wobec niego na podstawie art. 41 § 1 kk zakaz wykonywania zawodu prokuratora, sędziego, adwokata, radcy prawnego, notariusza, komornika, doradcy podatkowego oraz innych zawodów związanych ze stanowieniem i stosowaniem prawa na okres 7 lat.

Sąd Okręgowy V Wydział Karny Odwoławczy rozpoznając apelację obwinionego wydał wyrok z 7 grudnia 2020 r., w którym zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że na podstawie art. 33 § 2 kk w związku ze skazaniem za czyn z art. 228 § 1 kk w punkcie 1 wyroku wymierzył oskarżonemu karę grzywny 100 stawek dziennych określając wysokość jednej stawki na kwotę 100 zł, zaś okres na jaki orzeczono w punkcie 6 środek karny (w tym zakaz wykonywania zawodu prokuratora) podwyższył do 10 lat. W pozostałym zakresie wyrok pierwszo-instancyjny utrzymano w mocy.

Uwzględniając powyższe okoliczności nie budzi wątpliwości, że S. E. został prawomocnie skazany za umyślne przestępstwo ścigane z oskarżenia publicznego, a w ramach zastosowanej wobec niego sankcji karnej nie może również wykonywać zawodu prokuratora. Dodatkowo, w świetle art. 93 § 4 Prawa o prokuraturze: prawomocne orzeczenie sądu dyscyplinarnego o wydaleniu ze służby prokuratorskiej oraz prawomocny wyrok sądu skazujący prokuratora za umyślne przestępstwo ścigane z oskarżenia publicznego lub orzekający wobec prokuratora środek karny pozbawienia praw publicznych, zakaz zajmowania stanowiska prokuratora, degradację lub wydalenie z zawodowej służby wojskowej, powodują z mocy prawa utratę stanowiska prokuratora; stosunek służbowy prokuratora wygasa z chwilą uprawomocnienia się orzeczenia lub wyroku.

Zapadłe rozstrzygnięcie ma charakter *stricte* formalny, gdyż nie rozstrzyga merytorycznie o przedmiocie postępowania. Jego formalnoprawną podstawą jest art. 17 § 1 pkt 11 kpk, analogicznie jak w przypadku zrzeczenia się urzędu, powodującego zgodnie z uchwałą Sądu Najwyższego z 18 stycznia 2006 r., „że w zaistniałej sytuacji postępowanie o zezwolenie na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej stało się bezprzedmiotowe” (SNO 64/05; LEX nr 470199). Jak pisze Marek Kulik w swej glosie do postanowienia Sądu Najwyższego z 31 marca 2016 r. (II KK 313/15): „przez »inne okoliczności wyłączające ściganie« w ujęciu art. 17 § 1 pkt 11 kpk rozumie się przeszkody natury prawnej, wynikające z norm Kodeksu postępowania karnego oraz przepisów innych ustaw lub umów międzynarodowych; wszelkie natomiast stany mające charakter przeszkód faktycznych uniemożliwiających prowadzenie postępowania stanowią podstawę do zawieszenia tego postępowania w oparciu o art. 22 § 1 kpk” (*Studia Iuridica Lublinensia* vol. XXVI, 2, 2017, s. 187). Tym samym skutkiem prawnym utraty stanowiska przez prokuratora objętego wnioskiem (zgodnie z art. 93 § 4 Prawa o prokuraturze) powstała przeszkoda prawna uniemożliwiająca kontynuowanie postępowania w tej sprawie, a także uzasadniająca jego umorzenie.

Z tych też względów, Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji.